

V rámci svého studia polské filologie jsem opět zamířila na sever. A protože cizí kulturu těžko poznáme ze školní lavice, vyrazila jsem takzvaně "do terénu". Varšava má poměrně špatnou pověst pokud jde o turistickou atraktivitu, ovšem počtem a kvalitou kulturních akcí se bez problémů vyrovná Praze. Na rozdíl od Prahy a dalších českých měst má ale většina akcí dobrou reklamu, takže nemusíte složitě hledat programy jednotlivých klubů, ale stačí otevřít první noviny, které podobně jako u nás dostanete zadarmo v metru nebo na ulici. Hned po příjezdu jsem se tak dozvěděla rovnou o několika zajímavých koncertech, jejichž průběh se vám pokusím zprostředkovat.

Prvním z nich je večer s **Antoninou Krzysztón** v rámci cyklu "*Wieczory z poezją śpiewaną*", které pořádá Varšavská Univerzita v klubu Hybrydy. Zajímavé je, že velké množství nejrůznějších koncertů, divadelních představení, festivalů, atp. je spojeno právě se jménem místní univerzity (pro srovnání - UK organizuje maximálně tak filmové kluby nebo jednou za rok koncert Karla Plíhala). Ale zpět do Varšavy. Hybrydy nejsou uzavřené univerzitní teritorium, ale je to naopak jeden z největších

Antoninou Krzysztón

foto: Klára Pergelová ©

klubů, navíc přímo v centru (polohou, významem i interiérem se podobá našemu Lucerna Music Baru). Tradicí je, že během písničkářského večera dostane před hlavní hvězdou prostor některý z méně známých autorů, nejčastěji z řad studentů. Sympatický písničkář **Marcin Styczeń** si publikum získal zejména svým bezprostředním projevem a precizní hrou na kytaru. Jeho půlhodinové vystoupení bylo celkem příjemné, ovšem se zapojováním publika do zpěvu heslovitých refrénů nebo popěvků typu "ojoj" by asi nevystačil déle než zmíněných třicet minut. Také mezi českými písničkáři by jen těžko uspěl s texty "

jdu svou cestou a neptám se, jestli je to dobře nebo špatně

" nebo klišé typu "

i cesta je cíl

". Celkový dojem vylepšila druhá část bloku, ve kterém Marcin zazpíval texty spisovatele a filozofa Karola Wojtyły (pozdějšího Jana Pavla II.) Ani po stránce hudební se ale žádné větší překvapení nekonalo. Muzika je to příjemná, ale bez nápadu, s opakuujícími se motivy, často na jednom až třech tónech. Teprve tady jsem si uvědomila, jak bychom si měli vážit našich Lešnerů a Kabelkových?

Říká se, že jestli andělé zpívají, tak zpívají jistě právě tak, jako **Antonina Krzysztoń**, což je zvlášť v polském prostředí poměrně odvážně tvrzení. Byla jsem proto zvědavá, nakolik toto rčení odpovídá realitě. Na koncert jsem šla hlavně ze zvědavosti a spíše se smíšenými pocity, vybavená jen částečnými znalostmi pár písniček. Hned na úvod zazpívala

Antosia

doprovázená kapelou (klasická kytara, perkuse, basa) svoji asi nejznámější písničku

Inny świat

(Jiný svět) v mnohem živější verzi, než jak ji můžeme znát z desky. Některá fakta o Antonině Krzysztoń už vyšla ve FOLKtimu na jaře v cyklu Folková mapa Polska. Kdo ale získal dojem, že Antonina je pouze interpretkou písní Karla Kryla v polských překladech, ten se hluboce mýlí. Patřila sice také mezi zakázané autory, ale těžištěm její tvorby nikdy nebyly protestsongy. Neprotestuje, ale spíše informuje, zamýšlí se nebo hledá východisko. Nejčastějšími tématy jejích textů jsou problémy běžného života, přátelství, láska, Bůh, atp. Nejde ovšem o Boha jako takového, spíše o blíže neurčenou "vyšší moc". V jejím podání zní takové texty přirozeně, na rozdíl od některých tzv. "křesťanských" písničkářů se nepokouší posluchači něco vnucovat nebo moralizovat. Důležitou součástí textů je i originální muzika, kterou doplňuje charakteristická barva hlasu Antoniny. Nejvíce se mi líbily písně

Gdy cie ujrzałam pierwszy raz

(Když jsem tě poprvé uviděla),

Łezki

(Slzičky) a

Dziękuję za słońce

(Děkuji za slunce). Asi je zbytečné rozebírat details, nejlepší bude, když si je poslechnete sami. Faktem je, že jsem po dlouhé době odcházela z koncertu nadšená. Mimo jiné také proto, že jsem objevila něco, co v českém folku prostě nemáme. Antonině se asi nejvíce blíží Pavlína Jíšová, ale to je zcela jiný typ muziky. Mohl by to možná být i tip pro dramaturgy různých festivalů, kteří chtějí české publikum seznámit s polskou muzikou, aby dobře vybírali. Jedna písničkářka s doprovodnou kapelou by jistě nezvýšila náklady festivalu více, než megalomanské béčkové kapely.

web: <http://www.wpk.p.lodz.pl/~tyrell/>

Ukázka mp3: http://www.wpk.p.lodz.pl/~tyrell/sounds/5_7.mp3

[Inny świat](#)